

Toezicht Wmo & Jeugdwet

Voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen met preventief toezicht

Fraude en misstanden in de zorg zijn regelmatig nieuwswaardig. Terecht, want gemeenten verstrekken zorggelden voor specifieke doelen. Zijn er signalen dat zorggelden niet juist zijn besteed, dat zorg niet is geleverd of niet van voldoende kwaliteit is? Dan is het aan toezichthouders om dat nader te onderzoeken.

Toezicht op de Wmo en Jeugdwet wordt uitgevoerd door de toezichthouders van De Dienst. Zij blikken in dit artikel terug op 2023 en laten hiermee zien dat er meer schuil gaat achter toezichthouderschap dan de kwesties in het nieuws laten zien.

Successen in 2023:

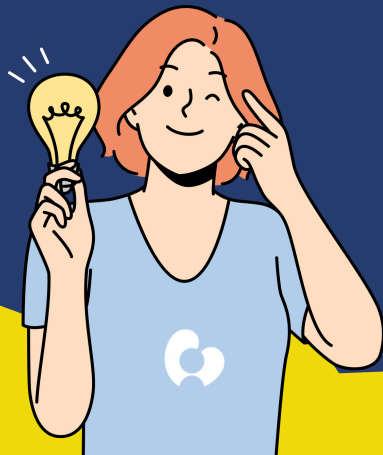
- Goede samenwerking met collega-toezichthouders van de Friese gemeenten, de VNG, IGJ, gemeenten (OOV en VTH), zorgkantoren, zorgverzekeraars, UWV en met het SDF.
- Gestegen meldingsbereidheid ten opzichte van 2022
- Zorgaanbieders ervoeren onze bezoeken vaak als prettig. Op een rustige manier samen kijken naar de kwaliteit van zorg zonder de spanning van ingediende meldingen.
- Toezicht nam deel aan de periodieke ondermijningstafels van Harlingen en Waadhoeke.
- We adviseerden over hiaten en verbetermogelijkheden rond toezicht Wmo & Jeugdwet.
- We participeren in goede dwarsverbindingen van kennisuitwisseling tussen zorg, welzijn, participatie, openbare orde en veiligheid en vergunningverlening. Doel is dat kwetsbare personen/groepen niet tussen wal en schip vallen.

Toezicht Wmo & Jeugdwet

Functie van de toezichthouder

- Stimuleren, ondersteunen van de toegang, gebiedsteams en zorgaanbieders.
- Toezicht op de naleving van de Wmo en Jeugdwet
- Toezicht op de kwaliteit van de geleverde ondersteuning
- Handhaving en fraudepreventie

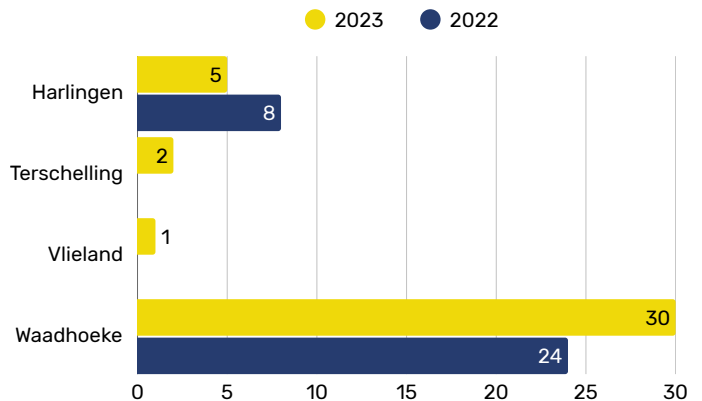
Waar kwamen de meldingen vandaan?

We kregen meldingen via het gebiedsteam, de Adviseurs Sociaal Domein Wmo & Jeugdwet van De Dienst, inwoners, ketenpartners (Openbare Orde en Veiligheid en Fries Platform) en zorgaanbieders. Er waren ook enkele anonieme meldingen. Signalen van inwoners ontvangen we via het 'Centraal Meldpunt' op de website van De Dienst en soms 'gewoon' via de brievenbus.

Meldingen

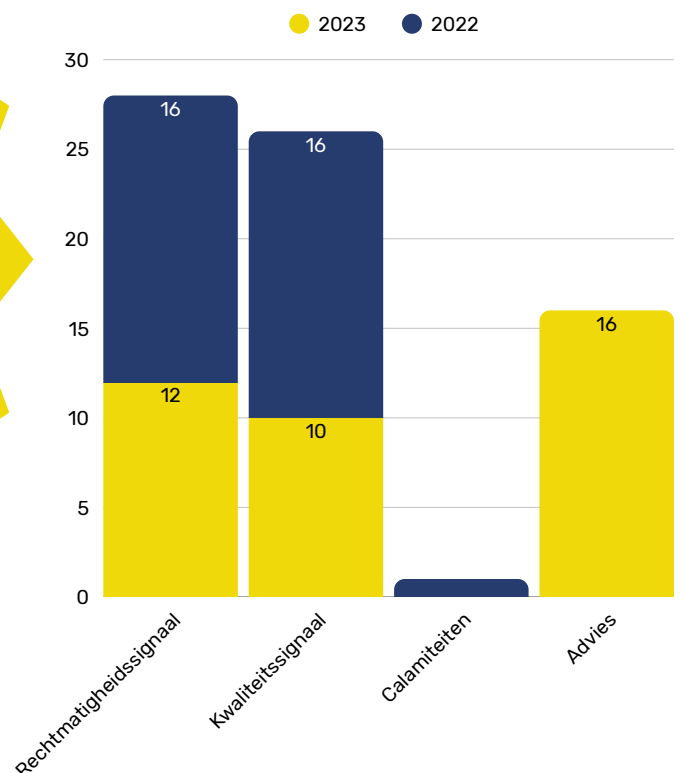
In totaal zijn er in 2023 door Toezicht Wmo en Jeugdwet 38 meldingen ontvangen (32 in 2022).

De meldingen hadden betrekking op 20 zorgaanbieders (21 in 2022). De herkomst van de signalen onderverdeeld:

Typen meldingen

De in 2023 in behandeling genomen meldingen zie je hieronder onderverdeeld. De Rechtmatigheids- en Kwaliteitssignalen daalden in 2023 ten opzichte van 2022 (resp. van 16 naar 12 en 16 naar 10). In 2022 werd 1 calamiteit gemeld (0 in 2023). In 2023 hebben we 16 adviesvragen ontvangen (0 in 2022). Bij alle zorgaanbieders die we bezochten hebben we verbeterpunten geconstateerd, bij de ene aanbieder waren ze essentiëler dan bij de andere.

Toezicht Wmo & Jeugdwet

Aandachtspunten

Onze toezichthouders signaleerden in 2023 een aantal knelpunten binnen de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Deze knelpunten spelen ook bij veel gemeenten in de rest van het land.

- Financiële druk bij zowel gemeenten als zorgaanbieders
- Versnippering van zorg bemoeilijkt het streven naar integrale zorg
- Toegang en Zorgcoördinatie bij vooral PGB's en bij de overgang van jeugdzorg naar volwassenenzorg. Dit kan leiden tot onderbrekingen van zorg.
- Zorgaanbieders en gemeenten ervaren hoge administratieve lasten, tegelijkertijd is registratie een belangrijke basis voor controle en verantwoording.
- Er zijn zorgen over kwaliteit van ondersteuning, vooral in de Jeugdwet. Tegelijk ontbreekt een lokaal beeld vanuit kwaliteitstoetsing, omdat IGJ verantwoordelijk is voor kwaliteit.
- Rechtmatigheid Jeugdwet is binnen Noardwest Fryslân in zeer beperkte mate zelf lokaal te controleren door de wijze van financiering (resultaatbekostiging) en het ontbreken van een controleplan, zoals beschreven is in de regeling Jeugdwet.
- Met name ten aanzien van PGB-casuïstiek kregen onze toezichthouders in 2023 zorgelijke signalen, ondanks dat het aantal PGB's verhoudingsgewijs laag is. Daarom staat een thematische controle op PGB's in 2024 in de jaarplanning van toezicht.

In de media

In een gesprek met mw. Joke Osinga, VVD-Fractievoorzitter in Waadhoeke, naar aanleiding van ons bericht over het thematisch onderzoek

Dagactiviteit, kwamen recente nieuwsberichten over toezicht door gemeenten op zorgaanbieders aan de orde. De ontwikkeling van de toezichtfunctie in de Friese gemeenten verschilt: sommige gemeente moeten nog toezichthouders aanstellen of zitten in de opstartfase, andere gemeenten zijn al volop bezig met onderzoeken. Noardwest is de enige regio in Friesland die afgelopen jaar een thematisch onderzoek heeft uitgevoerd.

De Cirkel van Naleving

Onze toezichthouders baseren hun aanpak op de Cirkel van Naleving. Die verwijst naar het proces van het voldoen aan regels, normen en wetten binnen een organisatie. We hebben een aangepaste versie van de Cirkel ontwikkeld. In het jaarplan 2024 schetsen onze toezichthouders hoe ze hier in 2024 invulling aan geven.